

Ծանուցման առաջ 2
Առաջին երեսը 5

ՀԱՆՐԱՍ ԱԶԴԱՅԻՆ

Gérant responsable
A. SAKAIAN

ԾԱՌԱԼԻԿ Հարամաթը երկու անգամ կը հրատարակուի Չորեքշաբթի եւ Շաբաթի օրերն ։
Տարեկան բաժանորդագրութեան գիմն է 400 զուրուշ արծաթ, — Վեցամսեայն 50. — Գաւառաց համար 115 դր; Վեցամսեայն 60

Որ եւ Ենամակ կամ գրութիւն պէտք է ուղղվի,
Առ Արտօնաւութիւն Տեսուն Սորտեմն,
Կ. Պոլիս, Պատր Ամի Տատուկութիւն 20;
Խորագրութեան յանձնուած դրութիւնը եւ չեն արակիր :

Թիւ 46 Ա. ՏԱՐԻ

Գիւ 40 ՓԱՐԱ

1887 ՄԱՅԻՍ 30 ՇԱԲԱԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ

Երեկ Ազգ. Երեսի. Ժողովը Պատրիարքական Ս. Խաչ Եկեղեցւոյ մէջ գումարեցաւ ի ժամ 4 ընդ նախագահութեամբ Երուսաղեմի Պատր. Փոխանորդ Սիմեոն Եպիսկոպոսի Սէֆերեան և ընդ ատենապետութեամբ Երիցադոյն Երեսփոխան Քրիստոսուր էֆ. Ղազարոսեանի և ներկայութեան 34 Երեսփոխանաց :

Ատեանը բացուելով՝ ըստ ներքին կանոնագրութեան, Ատենապետ էֆ. Տրաւիրեց Երեսփոխաններն, որ մայր դիւանի ատենապետն ընտրեն նախ քան զամենայն ատենական գործողութիւնն, ուստի անմիջապէս քուէարկութիւն կատարուելով՝ ընտրուեցաւ թ. էֆ. Մերեէմգուլի առաջին ատենապետ :

Թետոյ կրկին քուէարկութիւն կատարուելով ընտրուեցան Քրիստոսուր էֆ. Ղազարոսեան թ. Ա-

տենապետ Յովհաննէս էֆ. Թարոսեան դ. Ատենապետու

Ժողովը ապա ատենապետաց ընտրութեան ձեռնարկելով Երուսարամ քուէարկութեամբ ընտրեց :

Մ. Մելիքեան Ս. Ատենապետ :

Ս. Տաճատեան թ. ,

Յ. Գուրգէն դ. ,

Ժողովն փակեցաւ ի ժամ 6 և ըստ օրինի պիտի գումարի յառաջիկա ուրբաթ ևս նոր Նախարարնիչ դիւաններն ընկերու համար :

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՓ

Հայոց մէջ կան մի քանի ընկերութիւններ, որոնք բաւական ժամանակէ ի վեր կը յարատեւեն և քիչ շատ գործառնութիւններնին ընդակած են ինչպէս Են Միացեալ ընկերութիւնը, Խիլանու, Ասիական, Հայուհեաց և այլ ընկերութիւննք ու-

րոց իւրաքանչյուրն ունի իւրեանց օժանդակ մասնաւոր ընկերութիւններ, և եթէ չեմք օխալիք, ասոնց ամենքն ալ Աւսումնասիւրաց ընկերութիւններ են այսինքն դպրոցներ բանալ՝ ոչ թէ կեդրոնն ալ դաւառներու և գիւղերու մէջ. մենք այդ ուսումնասիրուհիներն կը սիրենք և կը գովենք իւրեանց նպատակն, բայց ամեն գործառնութեանց մէջ հաշիւպէտք է որ հասկցուի թէ շահ թէ մվաս եղած է :

Արդ ալ ժամանակն է որ մենք ալ հաշուի նստինք լրջաբար և հաշուենք թէ ինչ արդիւնք ձեռքբերինք այսքան տարիներէ ի վեր:

Գաւառները 40 դպրոցներ ունինք կամ աւելի քան կրկինը. և աղքատ դիւղացւոց զաւկներուն կարգալ կը սովորեցնենք, ուրիշ ոչինչ. խորհինք մէյմը թէ երկօրագ ործը ընթերցարան կարգալէ ինչ կը շահի. վարուցանք բերի կը լինէ, կովուն կաթը կառա-

տացնէ։ հաւերնուն ածել կուտայի, մինչդեռ մենք յանուն ուստամասիրութեան գիւղացի մանուկը վարժարան անուանեալ ախոռներու մէջ կաշկանդած կը տքնինք կարդալ սովորեցնել, անդին հայրը պարտքի տակ ճզմեալ կըստիպուի թողլով իւր արտըն ու ընտանիքը տարագրի իւր հայրենիքէն։ որդւոյն այբ բէն դիմ կարդալ ինչ օգուտ իրեն։ թերեւս ըսեն թէ ապագային կօդտի, ընդհակառակը աւելի կը մնասի։ մարդկային ընկերութեան մէջ տգետ գիտունէն աւելի մնասակարը չիկայ։ անշուշտ չունին այն հաւակնութիւն թէ երկրագործ փիլիսոփաներ պիտի ունենան, զի բոլոր լուսաւորեալ եւրապայի մէջ, գիւղացին գիւղացի է միշտ և գիւղացի մնալով երջանիկ կրնայ ըլաւ, երկրագործը պէտք չէ տեղեկութիւն ունենայ քաղաքացւոյն վարած կեանքէն։ ինչ արդիւնքը ըստացանք այդ գպրոցներու արրուած հազարաւոր սոկիներէն զի եթէ չենք սխալիր, ամեն տարի հինգ վեց հազար գիւղացին կը թափենք գաւառները, ուր է արդիւնքը, ըստ մեզ աւելի լաւ կլար եթէ այդ սոկիները՝ փոխանակ գաւառացի գիւղացւոց զակներուն կարդալ սովորեցնելու վատներու, հօրերնուն պագայէներէ և այլ տուրքերէ դիզուած պարտքը վճարէինք, որոնք փոքրինչ չունչ առնելով հանդարտ իւրեանց վարուցանով զրագէին և չստիպուէին կալն ու ընտանիք թողլով տարիներով վրտարանդի պտըտիր, Քաւ լիցի որ ուսումի ծաւալման արգելը ըլլու կուղենք. ոչ, թերեւս շատերէ աղեկ գիտենք ուսման ամենամեծ կարեւորութիւնը. բայց ամեն ինչ ըստ կարդին պէտք է ընթանայ, մենք դեռ Պօլոյ մէջ անդամ չունինք ուսումնարան ը-

սելու արժանի գպրոց մը և ելեր տարին հինգ վեց հազար սոկի կը վատնենք գաւառները ուսումնասիրութեան անուան և եթէ փոքր ինչ խորհինք, այդ հինգ վեց հազար անուանական սոկիներն իրական երսուն քառոսուն հազար սոկի է որ տարուէ տարի ազգը կը տուժէ։ անշուշտ ընթերցողը հասկցան թէ պարահանդէսներուն կակնարկենք։ Գաւառաց այդ թշուառ գըպրոցներու առթիւ, խել մը գաւառկապորտ և անպիտան վարժապետներ գաւառները սըփուուելով, կառավարութեան Ազգին վրայ ունեցած վստահութիւնը եղեցին. բարոյական մեծ կորուստներ են ասոնք։ թէպէտ և կառավարութիւնը մեծ վըստահութիւն ունի մեր վրայ և գիտէ պատժել խել մը խելագարներն, բայց ինչու ըլլայ։ Միացեալ և Հայուհեաց ընկերութիւններն եթէ ուղեն, ինչ բարիքներ չեն կրնար ընել նոյն չափ ստակով։ կօդտէ որ անդամ մը լրջօրէն խորհիլ բարեհաճին։ մեր այս գիտողութիւններն թէպէտ և մասամբ նոր չեն, բայց կըրկնակի ուշադրութեան արժանի են։

Հինգշաբթի օրն Ամեն. Ս. Պատրիարքն Պէօյիւքաէրէի Ս. Հոփիսիմեանց եկեղեցւոյն մէջ Վահմ. Աբրահամ փաշա երամեանի մանչ որդւոյն Մկրտութեան հանդէսը կատարեց մեծ զըով։ Քարոզիչ Արժ. Ցովսէփ վ. Սարանեան Ս. Պատարագ մատոյց, Խոկ Մկրտութեան Ս. խորհուրդն Ամեն. Ս. Պատրիարքն անձամբ կատարեց, Տէր Մինասեան Վահմ. և Անոյշեան Պարբիէլ վարդապետաց Մայր եկեղեցւոյ գըպրաց գասուն սպասաւորութեամբ, կնքահայրութեամբ Նորին Բարձ-

րութեան եղբօր երամ պէյի։ Երախային անունը Մելիք-Գէորգ դըրուեցաւ։

Յետ աւարտման եկեղեցական հանդիսին, Նորին Բարձրութիւնը հացկերոյթ մը տուաւ Ս. Պատրիարք Հօր, եկեղեցականաց և հրաւիրեալ երեւելեաց։

Նորին Բաձրութիւն Աբրահամ փաշալի հիւանդութիւնը օր ըստ օրէ ապարքինեւու վրայ է և մեծ յօյս կայ որ քիչ օրէն բոլորովին պիտի բժշկուի։

ԷՅԼԵՆՃԵ ՄԻ ՂԱԶԵԹԱՃԸՆԸ ՄԸ

Մէճմուա, Երմէնի Գաթոլիք միլէթինին ոփրլիք մէսէլէսինի հէմանթէքմի տէրիւհտէ իթմիշ իքէն, հէնչէնապիհ կիւնիւ պիրտէն պիրէ սրբընտան աթարաք, պու պապտէ հիշ պիր ճիտտի մալիւմաթըմ եղբ տէմէսի, տօղուսու բէք ճայի թաճիւլ տիր։

Բազար էրթէսի կիւնքի նիւսխէսինտէ պու մէսէլէսի հագգընա տէրն իյլէտիկի պիր պէնտինտէ, Բաթրիքլիք ումուրու հագգընտա հէր գէման վէ հիշ պիր գայտ իլէ մուգայեէտ օլմայարագ, գայիտէ վէ գանուն վազ իտէպիմէք, վէ պինաէն ալէյ թէնսիպ իթտէքլէրի զէման, պու տէֆա իթա իթտէքլէրի միւսատէյի տէ կէրի ալմագ սէլահիլէսթի եինէ էվէլլիքի կիսպ պագո օլուեօր մու, եօդսա պու թահրիբաթիկիլասընճա, Տէվէրսուրուս արթը հիւքմտէն սագլթ վէ եախօտ մէթրուք ատտ օլունմագ լազըմ կէլլիքոր մու, պուրասընը բաթրիլիք խարինտէ օլան Փըրդատան ինթի-

ւ յէրմիշ իտի։ Քարա հազրէթէրինին, սըրֆ ու մուրու մէգհէպիլէ խարինտէ ոլարագ, Երմէնի Գաթոլիք բաթրիքլիքի ումուրու հագգընտա հէր գէման վէ հիշ պիր գայտ իլէ մուգայեէտ օլմայարագ, գայիտէ վէ գանուն վազ իտէպիմէք, վէ պինաէն ալէյ թէնսիպ իթտէքլէրի զէման, պու տէֆա իթա իթտէքլէրի միւսատէյի տէ կէրի ալմագ սէլահիլէսթի եինէ էվէլլիքի կիսպ պագո օլուեօր մու, եօդսա պու թահրիբաթիկիլասընճա, Տէվէրսուրուս արթը հիւքմտէն սագլթ վէ եախօտ մէթրուք ատտ օլունմագ լազըմ կէլլիքոր մու, պուրասընը բաթրիլիք խարինտէ օլան Փըրդատան ինթի-

մատէ հազըր պուլունան գէվաթքէսիրէմէտիքէրինտէն, վէ հալ պութի իրի Փըրգա արասընտա էկէր պունսա հագդընտա միւլայէնէթի էփեար վար իսէ, իթթիֆադ միւլաբէրէսինտէն ափիր Փայիսէ մէմուլ օրմատըլլընտան, պու միւլաբէրէյէ պիրիմեան հասըլ իթմէք իշին, քենտիւրի, մէզբիւը էվրազը բէսմիյէտէ պէտան օլունան սուրէթէրտէն իրինձի սուրէթտէ մանէտ վիրմէնէ գայիւ վէ բազը օլուուգւրընը, վէ Փագաթ պու հալտէ տախի տիկէրթարաֆընտա էվրազը մէզբիւրէյէ օ եօլտա մանէտ մէրմէսի իզթիզախիպ, եօգսա էկէր թէվէրսութուն թարաֆէնտէն պիրի ինարնտէ երնէ էսասէն ուագը ատա ծոյւնուեօր իսէ, պիհուտէ միւլաբէրէնէ կիրիւմիշ օլաճազնը սէյլէմիշէրին

Բէնչնէնսին կիւնիք իսէ, եինէ մուն հագդա նէջը իթտիկի պիր պէնտինտէ, Մէճլիստէ ճէրեան փտէն միւլաբէրաթ մէսթուր թութուլուեօր, պիզիմ հէս պիր չէրտէն խապէրիմիզ եօգ տուր, հէր չէյ ալէմի մաթպութտան կիզի թութուլուեօր աէմէսի նէ տէմէք:

Թօլայան էփէնտիյի բէք եագընէն թանըլըլլըզտան, իյի պիլիրիզ քի պու կիպի մէսէլէրտէ, մէճլիսէրինտէ ճէրեան իտէն մուլահասաւարա, եանընտան լաքըրտը գաթմաք տէկիլի՛ հաթտա սէյլէնէնէրտէն պիլէ հասփ իտէք. պու նէ հիքմէթ . . . Պու պալուէ զիյատէ տէրինէ կիրիւմէք իսթէ մէյիզ, եալընը Մէճմուանըն օդույանլարը հէր նէ գատար պիր չէյ աղնամամըլլար իսէ տէ, պիզ, աղնամաեանլարըն տախիլինտէ տէկիլիզ. նասըլ քի պու մէսէլէ իւզէրինէ չըքան շարչէնպիհ կիւնիւնէջը իթտիկիմիզ պիր պէնտտէ, հագիգաթը հալի մուխթասարէն պիլտիրմի իտէք, հաթթա պիզիմ մէզբիւր նէշրիյաթըլզ սէպէպ օլուց աըը պիշարէ Մէճմուանըն պու նաշարի ինքեարընա:

ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ

Սարը եար Եէնի Մահալէյի Շալճան և Հորիփիմեան դպրոցաց նը-

կատմամբ մեր ըսելիքներն, աեղերնուս անցկութեան պատճառաւ չութեաթի պիտի հրատարակենք:

• • • Խմբագիր :

Պատիւ ունիմ ազգօգուտ կիսաշաբաթաթերթիդ միջոցաւ ազդառնել արգոյ հասարակութեանթէ, Արեւելեան ջնտեսական միութեան հրատարակութիւնն եզօղ «Ճնտես» ամսաթերթին ջնօրէնութենէն հրաժարած եմ, մեծ գժգոնութեամբ յիշեալ Միութեան Պ. Հիմնադրին դէմ:

ԵՂԻԱ. ՏէՄԻՐՃԻՊԱՇԵԱՆ

ԳՈԹԻՔ

(Կէչէն նիւսխէտէն)

Պէօյիւք ատա շիմտի իսմինէ (բրէնս) շաեան պիր ատա օլուց տուր, պուրտա գիրալք էվ վար իսէ տէ, պէօյիւք, վէ իշի տօլու գասալարա մալիք օլանլար թութապիլիրէր :

Պուրասը Սթանպօլուն գիրալք սալօնը կիպի տիր. եալըն հէր նէ շէնը ային օլսա, մէսէլա Գայըք եարըլը, Տինէ տիբլօմաթիզլէր, եազ պալուարը, էրսէրի պուրտա օլուր :

Կիճէլէրի Լանտօ արապալար իլէ մէճթապտա թոււր տը կիւ էտէրէրի. լանտօ արապալարը եօղ իքէն պիր վագըթ պիշարէ մէրքէպիլէր նէ՛ չէքէրէր իտի:

Զօդ զիյատէ գիրա վէրէմէյէնէր իշին զայէթ մունթազամ օթէլէր վար տըր քի էքսէրիսի պալըք թամընը, Ֆիլէ եախօտ Պիֆթէք կիպի պալըզը գոգութմատան բիշիրմէլէր, գազինոլարտա իլթիփաթ՝ իշկիլէրին Փիյաթլարը կիպի զիյատէ տիր :

Պէօյիւք ատա՝ ահալիսի կիպի կիւնտիւզլէրի ույուր, կիճէլէրի ույանըր, մէօվլէթ տիւշկիւնլէրինի պու ատատան սիւրկիւն ի-

աէրլէր, եէրլի ահալիսի պու ճէզատան մուափ տըր :

—Մատամ վէ մատմազէլէրի՛ ... զարաֆէթ, սիւս վէ տարաթըըն մուճիտէսի տիրլէր. Պէօյիւք ատատ ըիվայէթէ կէօրէ կիճէ աեազ էնմէտիկինտէն, ումում գատընլար ինձէ կիյինիրլէր վէ էքսէրիսի Տըմի Տէքոլթէ թապիր օլունան գլյափէթտէ տիրլէր :

Կիլ տը Բրէնսին սէյրանկեահ մահալէրի աթիտէգիլէր տիրլէր, Գուեռու պաշը քի՝ էսկի մէրմէր պիլէզիկի գուեռուսու հալէա պագը տըր. Հավուզու պօստան, (Պու պօստանըն գուեռուսունաեանզըլքա հավուզ տէնմիշ տիր) վէ Պէրպէր օղու թարարափը օ գատար միւֆէրիհ տէյիլէլէր պիլէ, դայէթ գալապաւը օլուր. Պէօյիւք ատատա իմրաը էսմը իհմիյաճաթ էրսիկ տէ. կիլ, Պու տէփա Ատանըն հօթսօսիթէսի մէճլիս իտիպ գարար վէրմիլէր քի խանէլէրինէ պունտան պէօյէ միսափիր գապուլ իթմէյէճէրէր, էկէր կէւէն միսափիր ֆամիլեա իլէ իսէ, եալընըզ կիւնտիւզ եէմէզինէ գապուլ իտիպ, կիճէ եաթմազա օթէլէ կիտէճէք տիր. եօք էկէր պէքեար իսէ եէմէլէր տէ եօք եալընըզ գուրու պիր գահվէ իլէ սափաճագլար : Պիդ պու գարարը օնուն իշին իլան իտիյօրուզ քի պունտան պէօյէ Պէօյիւք ատայա միսափիրլիկէ կիտէճէք միւսիւ վէ մատամար, թէտարիթսիլ եօլա չըդմասընլար : Հավասը զայէթ եիթ տիր, բարայը վէրտիքտէն սօղրա իյի սու տախի պուլունուր :

Իմտի գարիունըմըզը Գարթալա կէչիրէլիմ, Պէօյիւք ատատան Գարթալա կէչմէք, մէշհուր պիր պալոտան չըգըպ, մանասթըրա կիրմէյէ պէնզէր, Փագաթ գէօւ-

յէ կիթմէք արզուսինտէ պուլունանլար իշխն տէ մազգի էօմիւր կէչիմէք իոթէյէնլէր տէ պուլունապիլէծէկինտէն, Գարթաւ գէօյիւնիւ տախի նադշ իտէլիմ:

Գարթաւլ—իսմինէ կէօրէ եըրթըճլըշը գալմամըշ տըր պու գէօյիւն, բէք թիւլէրի տէօքիւմիւշ պիր հալտէ տիր շիմտի. Գարթալտաքի էվլէրին հէփսի գիրալը տըր, բէօյիւն վարօր իսկէլէսի պիրէ գիրալը տըր :

Պուրասը Մըռը էօլքէսինի անտրըը, կիւնտիւզիւն հարաբէթի, մահալէ թափուքարընը աղջը ազը սօլութուր տայիմա. պիր վաքըթ Գարթաւ շարապը բէք մէշնուր իտի, շիմտի իսէ երէն գէօյտէ միւսիւ էրերլէնին շարա. պը չրգալը Գարթաւ շարապը բէք ատիւէշմիշ տիր: Սէրանկեան մահալէրի, տէնիդ գոյրսրնտա պուլունան գահգէլէրին սիճիմէրէ սալրլը Պուռու չիչքլէրի իլէ թէկեին իտիլմիշ պազէլէրի տիր. հէր քէս բազար սապահլարը պու պազէնիկիէրէ կէլիր օթաւըը, պիր մըգտար պիրիպիրինէ պագտըքտան սօլրա, հէր քէս եինէ քէնտի էվինէ չէքիլիր: Պու գէօյէ կիտէնէք օլանլարաեալան սէօյլէմէք իշխն հափսաը հագլընտա սիւքիւթ իտէրիդ: սույր եաքանը սույր տէրլէր, ֆագաթ ըիր վայէթ էտէրլէր քի եաքանը պէրմէզ կէմէսի, պու եալանը սէպէպին. տէն տիր:

Մալթէփէ—Պու եալանա ինանարաք, բէք չօք ատամլար բէօյտէ պուլունան թէքմիլ թէփէլէրի թահարըի էթտիլէր իսէ տէ հէչ պիր մալ պուլամատըլար :

Գիրալըք էվիէր վար իսէ տէ, Ստանպօլա ինիպ չըքմաք իշխն կիւնտէ ագալլի եէտի դուրուշ լազըմ տըր, պունա պէտէլ շու ելիլիի վար քի հէր նէ արանըլսա պուլունմազ: պու գէօյիւն

սույու, գէօյիւն պաշընա պէս. յիւք պիր պէլիյէ օլմուշ տըր. մալիւմ օլտուղու վէճհ իւզրէ, Մալթէփէ սույու Գայլը տաղը սույու օլուպ, պիր միւլթէզիմ թարափընտան իլթիզամ օլունըը գէօյէ լէազըմ օլան սույու վէրմէք շարթը իլէ, հալ պու քի պօսթան բէնչպէրիէրի եօլու պօզուպ պազէլէրինի պու սու իլէ սուլատը գլարընտան, գէօյիւն ահամիսի չէշմէլէր ագմայօր տիյէ տարյամա իշթիքեա իտէր, պէրէքեաթ վէրսին գէօյ չօրպան գիրալընտան. գէօյլիւ սուամազա մէճպուր օլուր :

Մալթէփէսին տէմիրպաշ օլարաք մահասուլը, տօմաթէս, պամեա, բաթլիճան, Խըյար, վէ հավուճ տըր, ֆագաթ պու մահսուլլարը, պազէլէրատէն միսափիրէ, հէր նէ Փիյաթ իլէ օլուր սա օլսուն, սաթմագ, գաթիէն մէմմու տըր, պու պազէլէր սա. Հիպլէրի օլ տէրէճէ թավուգ պէ. յինի տիրլէր քի՝ մէսէլա պինէլէճէ թաթլիճանլարը, մէսարիփէ իտէր իտէրէք էմին էօնիւնէ կէթիրիպ նիւզիւնիւ պէշ զուրուշա վէրիր վէ պազէն տախի տէնիզէ տէօքէր, պազէսինտէ թանէ. սինէ ելիլմի բարա վէրսէն վէրմէզ :

Ցէնիդէ կիրմէք վագթը Մալթէրէ բէք մէշնուր տըր, պու գէօյտէ գալընլար, Ալա Ռուս տէնիզէ կիրէրլէր :

Պազէն գատընլարըն տէնիզէ կիրտիկի մահալտէ զապթիյէ պէքիէր քի էր. քէ. քէ. քէ. քէ. գալընլարը սէլր իթմէսին. պէքլէլէն զարթիէ էր. քէ. քէ. քէ. մի տիր գատըն մը տըր պիլմէյիզ :

Գէօյիւն հէր մէսափիհինէ չօրպանլար գարըշը, մէսէլա պօսթանտան պէկիր գաչմըշ, մափունա իլէ կիւպիրէ կէլմիշ, չօր-

պաճըլար տէրհալ պու կիպի մէսալիհէրին իյնապրնա պագթպ թէսփիյէ իտէր, Պու բէօյէ եազըլը կիտէն էվճէ եէյէճէզինի թէքմիլ Սթանպօլատան պարապէք կէօթիւրմէլի .

(Տէփամի)

ՊԻՐԱ

Ինկիլիզ զագէթասընըն պիրի, կվրօբատա սէնէվի սարփ օլունան պիրա իւզէրինէ աթիտէրի սթաթիսթիրի նէշր իյէմիշ տիր:

Ինկիլիզ երատա պիր միլիառ կալօն: Ալմանիատա 900 միլիօն—Ա վաթրիատա 269 միլիօն—Պէճիթատա 180 միլիօն—Ֆրանսատա 150 միլիօն—Ուռուսիատա 50 միլիօն—Հոլանտատա 33 միլիօն—Տանիմարգատա 30 միլիօն—Շուէտատէ 20 միլիօն—Սոււկուտէ 17 միլիօն—Նորվէկիատա 46 միլիօն, եանի թէքմիլ կվրօբատա սէնէվի իքի միլիառ 684 միլիօն 5 երւզ պին կալօն պիրա իչիլիեօր :

Պիր կալօն տէօրիթ լիթրա տըր քի օն միլեառ 738 միլիօն լիթրա էտէր, վէ պիր լիթրատան տէօրիթ գատէն պիրա հիստալ էթսէր 42 միլեառ 952 միլիօն գատէն իտէր, պէհէր գատէն հի 20շէր բարա սայրաք 429 միլիօն 5 երւզ 20 պին վրա եալընըզ պիրա իչին սարփ օլունուեօր :

Պալատէքի հիստատան աշխաքեար անկլաշըլյօր քի հէքմիլէրին արբա սույու զիյան տըր տէմէսինէ կվրօբալըլար տալա էնէմմիլէթ վէրմէյօրլար :

Պիզէ գալսա պէյկիրլէր ինսանլարտան ագուլը տրրլար քի ինսանլար կիպի արբանըն՝ պու գատար միեսնլար վէրէրէք սույունու իչէճէքլինէ, պիր բարա վէրմէտէն ասըլ արբալը եէրլէր:

Խումբի զաւակ, հայտէ եավրում
կեր մի գաշուիր.

—Խաթերդ համար լօխմամը
առնեմ:

—Պուեռուրուն մատմազէլ լօք-
մա իստէրսէնիզ լօքմա ալըն:

—Մէռուի, մայրիկ ալ չեմ կըր-
նար ուտել:

—Աֆէտէրսին Օսկան աղա,
ապահալայն գահվալթը էթտի
տէ իշտահը գաբալը տըլ:

—Զօր էթմէմ, նասըլ իստէր-
սէ . շիմտի Անպէր հանրմ սէօ-
զիւմիւզ սէօզ տիւր էօյլէ տէ-
յիլ մի:

—Պէն հէր նէ տէրսէմ պէմթ-
միշ տիր:

—Աճապա մատմազէլ տէ պէն-
տէն հաղ իթտի մի:

—Պէնիմ գըզըմ, պէն քիմէ պէ-
յէնիրսէմ օտա օնա պէյէնիր, լա-
գըրտը պէնտէ պիթէր:

—Էօյլէ օլտուղու հալու պու
կիւնտէն պէնտէ սէօզ պազընը
վէրիրիմ:

Այս ըսելով, Օսկան աղան ծո-
ցէն մատանի մը հանելով, օրի-
որդ Աղաւնիին մատն անցուց և
ահա այսպէս կատարուեցաւ այս
աղջիկտեսը. չը կարծուի թէ մեր
պատմածը նկարագրութիւն մ'է
ալլ բուն իրողութիւն է և գեռ
այս օրինակ աղջիկտեսներ շատ
տեղի ունեցած են յիշեալ եկե-
զեցւոյն մէջ, բայց քանի որ ար-
դէն սսվորութիւն եղած է ինչ
կընանք ըսել:

ՄԻՍԱՖԻՐ

Էվրօրալըրարտա իի պիր ա-
տէթ վար իսէ օ տախի էվլէրի-
նէ միսաֆիր գապուլ իթմէմէ-
մէթ ատէթի տիր. Ստանպօլ-
տա միսաֆիրէթէն կիտիպ կիւն-
էրճէ պիր տիկէրինին խանէսին-
տէ գալմաք ալըպ պիր չէյ տէ-

կիլ տիր, հաթտա պազէն եէք-
տիկէրէ սուրէթա սիթէմէր տա-
խի իտէրէր քի գարտաշ նէյէ
կէլմէյօրսուն:

Պիզիմ կոմիտաս աղա պու
սէնէ Պէօյիւքտէրէյէ եազըղա
կիթմիշ ֆագաթ աթիտէքի միւ-
քեալէմէտէն տախի աղնաշըլըր
քի միսաֆիր եիւզիւնտէն թէք
թաճիզ օլուեօր:

—Էփիմի, ճանընը սէվէրսէն
արթըք ատամ տավէթ իթմէ տէ
պիր աղ ըահաթլըք եիւզիւ կէօ-
րէլիմ:

—Գա ճանըն պէն տավէթ ի-
տիյօրում գէնտիկէրի կէլիյօր:

—Էյի եա ձէրոնիմոս աղանըն
մատամընը սէն տավէթ էթմէ-
տին:

—Եապանճըմ ըտը զայէր էլ-
պէթտէրի իտէրիմ:

—Ճանըն տավէթ իթմէնտէ
պիր չէյ եօք, օնլարընքի թէք
սայկըսըզըզը, իքի իւչ կիւն գալ-
տընըզ կիտին, եկրմի պէշ կիւն
միսաֆիրիբ օլուր մու:

—Պու, պէնիմ էթրաֆըմ տըր
տէի օլուեօր պու լագըրտըլար:

—Սէնին էթրաֆըն տըր լա-
գըրտըը էթտիզիմ եօք, պապամ
օլսա պու պու պէօյի տիր:

—Աման կոմիտաս աղա, կիւն
կիւնէ եէնի թապիյէթէր չըգա-
րըյօրսուն, զայէր գէօյէ կէլտիմ
տէլի, արթըք քիմսէ իլէ կէօ-
րիւշմէյէճէզիմ, էլպէթտէ էկ
տիր. միսաֆիր տէ կէլիր չէյ տէ
օլուր. իշտէ եարընա կէնէ ամ-
եամըն թագըմը կէլէճէք, կիթ-
տէյէպիլիքմիլիմ:

—Նէ . . թէրմիլ կէլէճէթէր:

—Թօհաֆուըն, ամեամա եալը-
նըզ սէն կէլ տէյի տավէթ իտէ-
պիլիքմիլիմ:

—Էփիմի, պու սէնին տավէթ-
էրին, կիւնիւն պիրինտէ տէ
պաշըմզա տէրտ տավէթ իտէ-
ճէք պիլիշ օլ:

—Գա մեղայ պուն նէ տիր, էթ-

րաֆըմլա կէօրիւշմէճէլիմ զայէր,
պու տա թօհաֆ, պէն եէրտէն
պիթմէտիմ:

—Տօղըուսուն, եալընըզ պէնի
թուրփի թարլասընտան սէօքմիւշ-
լէր:

Պու արա կոմիտաս աղանըն գէ-
րիմէսի մատմազէլ չէրմինի գո-
շարաք կէլիպ տէտի:

—Մամա, եաեամ, գըզլար,
վիչէնիկ, չէյ, հէրսի կէլտիլէր:

Պէն իսէ եարըն կէլիրլէր տէ-
յօր իտիմ, կիտէյիմ գարշրայրմ
տիէրէք էփիմի տուտու իսթիք-
պալէ գօշու վէ վէրտիվէն պա-
շնտա գարշըլայարաք ատէթ-
տէն օլտուզու վէճն իւզրէ, էօ-
բիւշմէ շափըլթըլարը իրի տա-
գիգա գատար սիւրտիւքտէն
սողրա, մայնա վէրիպ, սալօնա
կիրտիլէր:

Կոմիտաս աղա չարնաչար կիւ-
լէր եիւզ օլարաք տօգուզ ատէթ-
միսաֆիրլէրի գապուլ իթտի.
պունտան սողրա գատընլար լա-
գըրտըյա պաշատըլար:

—Սօֆիի թէք արզիւլէմիշ ի-
տիմ շէօյլէ եանըմա կէլ պագա-
յըմ, գա պու նէ գատար զա-
յըլֆլանմըշ հաստա տըր չօնուք
նէ տիր:

—Եօք, պիր շէյի եօք, էյիշտէ
գէյօղունտա հէր կիւն էվին ի-
շինտէ, տիշարը չըգարան եօք,
չըբատա նէրէյէ կիտէճէք, սը-
գըլըրտ տա պիրազ զայըլֆլանտը:

—Պիր այ գօյէթմէյէճէլիմ քի
չօնուկ պիր աղ իւստէ կէլսին,
—Պիր այ մը, էյ եանի չըլու-
րըըը էօնիւմիւզէրի հաֆթա
էնէճէլիք:

—Էյ նաֆիլ միւմքինսիդ շէյ
տիր:

—Էփի քիմէ պրագալըմ:
—Իշտէ մարապետ պաքսըն,
տիւնեալար պիր եանա կէլսէ
պիր այտան իլէրի գօյէթմէմ քի
էնէսինիզ:

—Պէն ճանըմ կիթմէյէ չըգըւ-

աընլար տա պու լագըրաըլարը օ վագրթ սօլիէ , տահա կէլէլի պէշ տագիդա օլտու , հէլէ պիր հօշ կէլտինիդ տէլէլիմ :

— Բէք տօղրու սէօլէտի կոմիտաս աղա . գա ճանըմ սէ՞ն նա . սըլսըն պագալըմ :

— Նասըլ օլայրմ էյի բահաթըմ , տէլիլ ամա Յուսէփիկ աղա պարապէր կէլմէտի :

— Կէլտի պօհճալարըլա Պաղուլ (սանտըր) պուրայա կէթիրմէյէ համալ մութմաղա կիթտի :

կոմիտաս աղա քէնտի քէնտի . նէ—վայ, վայ, վայ, իշխմիզ վար կէօչիւ պարապէր կէթիրմիշէր :

— Պիր ազ պանա կէլիրսին կոմիտաս աղա :

կէլէլիմ տէլէրէք , էֆիմի տուտունուն արգասընտան սօֆայա չըգտը :

— Կոմիտաս աղա , գասապտան իքի օգկա գատար գիւլպաստը . ւըք էթ կէօնտէր :

— Նէյէ , եէմէզիմիզ եօ՞ք մու , վար ամա գարապալըմըդ չօք տուր չափուճագ պիր տէ գիւլպաստը եաբուլ :

— Օի ճանըմ ունու գորտու :

— Այսն կոմիտաս աղա՝ , բըրք եցւըն պաշընտա պիր Պէօլիւր տէրէյէ կէլտիք , օնու տա պանա զէհիր զըքըմ էթափիթմէ :

— Պաղըրմա ճանըմ բէք էյի , շիմտի կէօնտէրէյիմ :

— Ագշամ իշխն տէ պաք էյի պիր պալըգ պուրուրսան ալ , զէք մութլաք պալըգ լազըմ տըր :

— Վուր եանսըն պագալըմ :

— Հուրըլը պէնիմ էթրափըմ . տան պիրի կէլտիք մի , կէօզիւնէթիքն օլուր :

— Կէօզիւմէ թիքէն տէլիւ բէսէմէ կիւ վէօ օլուեօր :

— Ոէօլէտիղին լագըրտըլը , գուլազըն պիր իշխութիւնու , այլըպ տըր ալըպ :

— Հայտէ պագալըմ , սօն սօնու առըլա էվիմիզի ելքանագ չըգ եա . . .

(Տէգամի)

ԳԼԹՐԻԶՄ

իքի մատմազէլ մապէյնինտէ , — Տույտո՞ւն , Գաթինայա կիւզէլ պիր էվլատ օլմուշ :

— Գանէ՞ տէյիօրսուն , էվլէնէլի տահա նէ գատար օլտու քի :

— Էյ էրէյի օլտու , զանն էտէրսէմ , տիւյիւնիւ չըգան Ս.

Յակոբտա էթտիլէր :

— Տօղրու տուր , էյ Ս. Յակոբտան պէրի տահա ալթը այ անճաք օլտու :

— Իւչ այ գատար տա նշանը գալտըլար , կէնէ հիսապ թամամ կէլիօր :

Ս. Ն. Մ.

Պիր թիւճճար մազազասընտա . — էֆէնտի տահա պէքլէյիմ :

— Ուշաղը թահսիէ կէօնտէրտիմ , շիմտի նէրտէ իսէ կէլէճէր , սէնին իշխնի կէօրիւրիմ :

Օրասը պիր սահաթ կէշտիքտէն սօղրա պիզիմ էֆէնտի բարտըսիւ գոլթուղունտա շէմսիէ էլինտէ իշ օտասընտան անէլէ տիշարը չըգար :

— էֆէնտի նէրէյէ կիտիյօրսունուզ :

— Պահաթ օն պուչուգ վարօրունա եէթիշէճէյիմ , օն տագիք գէ գալտը :

— Տէմէք պիզիմ իշխմիզ . . .

— Արթըգ եարընա գալսըն ,

— Էյի ամա պիրինէ պիր եիւզիւք էմանէթէ պըրաքմըլըմ եարըն տիշարը կիտէճէք :

— Էյուէ ամա սէրիզ տագտագալը վարօրա եէթիշէճէյէյիմ , էլիվալլահ :

— Էյվալլահ սէնին տէ վազիփէսիզիկինէ :

Գիշերային ընկերութեան մըմէջ :

Տես գեղեցիկն տիկին Ս*** պարոն դրիգորի հետ որչափ տա-

գութեամբ խօսակցութեան զբաղածէ , կը զարմանամ որ դեռ կըկին չամուսնացաւ .

— Ամուսնոյն մեռնիլը երկու տարի հազիւ կայ :

— Աղէկ , ահա երկու տարի անցաւ :

— Եհ , ինչո՞ւ աճապարէ , որբեւայրութեան մեղալուսինը կը վայելէ :

»

իքի մատմազէլէր թէրէ պաշընտաքի թըմին պաղչէսինտէ , տիւն ագշամ ամիտէրի միւքեաւէմէյի էմմէքտէ իտիլէր :

— Պէյյոյլումուղուն արթըգ տատը քաչտը , նէ գատար գօմիլֆօթագըմ վար լսա գէօյէ չըքտըլար :

— Ա . գօմիլֆօ տէտինտէ , էվէլի իտիւն կոմիկ իլէ Շիշիէ կիթմիշի իտիք , գակինօտա օմուրըեօրլութը , պիր տէ սէճէթէլի իտիզէլ պիր լանտո , ասլան կիպի պէկիրէլէ գօյուլու կէլտի թաք գարլըմզտա տուրտու , իշինտէ այգըըը սօյ շիք կիյինմիւ պիր միւսիւ օմուրուեօր ըտը :

— Եալընըզ բար :

— Եափ եալընըզ պաշլատը տիփաթլը տիփաթլը պանա պաքմայա , գա ամա վիրա պանա պաքը :

— Տէնտէ ալտանտըն քի սանա պագըյօր :

— Հէ՛ . . . ախ շու էրքէքլէր եալանըլ օլմասալար նէ՛ էյի օլուր :

Ա. Զ. Դ.

Լրագիրս ասկէ առաջ Պահճէ գարը ըրագաճառ . Պողոս և Յակոբ աղայի խանութները կը ծախուէր , ասկէ վերջը միայն Պողոս աղայի խանութը պիտի վաճառուի ուստի ձեռքէ առնել ուղող ներուն կազիարարուի որ ասկէ վերջը Պողոս աղայի խանութէն առնեն իւրեանց թերթը

ԻԼԱՆԸ ՄՈՒՀԱԾԻՄՄ

ԻՏԱՐԵԽԱՆԱԿԻ
ՈՒՄՈՒԻԲԸ ՈՒՄՈՒԻՄԻՑԵԼ

Գալաթատառա Պէօյիւք Խալիլ բաշա
խան նկան և նուժէրո օտասու՝ մէրքէզ
թմթիլսազ իտիլալ, Տէրասատէթլէ
վիլայաթը Շահան ոտէ խուսումէթլէ
ումուրը սափէյէ վեքիլ նասոպընա իշ-
թիյանը օլան սահասլը մէսալինէ սու-
հուլէջ ուլսադ մազակտիլէ հուզուգը
ատիյէ վէ թիւճճարիյէ վէ շերիյէյէ
միւթէ ալլիդ ոտէ ավի իլէ ումուրը մէ-
զալիյէ տավալսրընա վէ քեալի իշ էյ-
լէմէր իւգրէ զյուտէ զագի իւլ իմլու-
նըն իտարէսի թակթընտա օլարագ
շահատէթնամէլի վիւքլայի տավա
միւթէ հայկանընտան պիր մէսիթթ
թէշքըլւ իթմիւ տիր:

Խուսուսաթը մէզքիւրէտէն մաս-
տա սահապը էմլաք թարաֆընտան
ֆիրաղ վէ թէփի ինթիգալ վէ իր-
ար վէ ինթիցարէ տակր ագուը
մուգավէլէ իլէ եմլաք պէյ ու իրա
մուամէլէսի վէ գրյմէթը Փանչէ իլէ
թամսին իտիլմիւ վէ եախու հասպէլ
զէման գրյմէթի թէտէնսի իթմիւ օ-
լսն էմլաք վէ արագի մէ դասրո վէր-
կիւրինին թատիկ իշիւն մէրծինտէն
ինթափ իշնաոլը, վէ ուէլէտիյէ իլէ տէ
վափիր լէսալիյէ սափրէ նէր նէվ
մէսալիհին աէրէ օհաէ օլսնամզը կի-
պի, լէ վայիհ վէ թէրձէմէ վէ մու-
գալին էնսմէ միամի նէր նէվ մու-
հարրէրաթըն ոուրէթը մաթըլուստէտէ
թակրիրի զըմնատա պիր հէիթթը
թակրիրի տախատա պիր նընս

մաղլա, տափա հագդընտա իսթիհ-
սուլը բէյ վէ խթիչարէ զիմնընտա
միւրաճասթա րադպիթ պույուրա-
ճագ զէվաթ տախի մէմնուն իտիլէ-
ճէկի, վէ սաքին օլտըզլարը մահալէ
ճանիսինտէն Փագրը հալլէրինէ տա-
խի շահատէթնամէ կէթիրէն Փուգա-
րատան իւճրէթը վէրեալէթ ալընմա-
յանազը իւան օլունըր:

Խտարէխանէի
ումուրը ումումիյէ միւտիրի
Տիգրոն ԶԱՐԴԱՐԵԱՆ

Գալաթա Պէօյիւք Խալիլ բաշա
խան նկան 1:

գօնեաքլար, մաստիգա վէ ճիպ-
րէ բագըլարը, կէմէրիպին վէ
եռւնանըն հալիս խօրպա եաղը
տախի զայէթ էհմէն Փիյաթ իւէ
սալթըլմագտա աըր:

ԷԹՄԵՔՃԻ ԽԱԹՈՒՆ

Քսափիէ ար Սօնթէրէնին ասհարը
մէշնուրէ ինտէն Էթմէքճի Խաթուն
նամ րօմանըն պէ չինճի ճալաի տախի
թագ ու նէր օլունմէշ աըր վէ ալո-
թիննը սոն ճիւափ տախի եագընտա
նէշը օլրնամագ արը:

Պու եօլտա րօմանլար պէր ատամա
տօնիւտան զիյասէ միւ ֆիտ տիրէր.
իրա շիմտիրի տօնիւտար՝ մալրւմ ա
չօք տէ Փա շարարը մուճիպ օլուրլար,
սիլագս պու եօլտա րօմանլարտան
պէր ատէմ բէք չօք չիլէր եօյրէնիպ
իւթիֆատէ իտ ր:

Սամըլըր հէր քիթ-պճը աէքեանս
լարոնտա, Պէ հէ գարուտա ոունու
Պօզոս վէ Յակոր աղալարըն տիւ-
քեան արընտա:

Ֆիյ 15 զուրուշ

ՎԱՅՐԿԵՆԱԿԱՆ ՑՊԱԳԲՈՒԹԻՒՆ

ԱՅՅԵՏՈՄՄ

Լաւագոյն քառթոնի
վրայ ամէն լեզուաւ կը
պատրաստուի իգին 100
հատը 10 գհեկն. պէտք
ունեցողները պէտք է
գիմեն Գ. Պաղտատլեան խան
թիւ 13 կ. Պոլիս:

ԸՆԹԵՐՑԱՐԱՆ

ՀԱՅԵՐԷՆ ԵՒ ԱՆԳԼԻԵՐԻՆ
ՇՐՋԱՆ Բ.

ՊԱՏՐԱՍՏԵՑ

Ս. Մ. ԳԱՍԱՊԵՍԱՆ
Կեղրոնատեղին է Վ. Հիսուրեան
գրատունը Ուզուն չորի-պաշը թիւ 10:
Գին 3 դահեկան

Տէր ԵՒ ՏՆՈՐԷՆ
ԱՆՏՈՆ ՍԱՐԳԱՆ

ԽՄԲԱԳԻՐ Յ. ՀԱՅԵԱՆ

ԲՈԼ ՖՈՅԱՃԵԱՆ

ԵՒԻԳՍԻՔ ԳԱԼՏԸՐԸՄՏԱ. 80 ՆՈՒՄԵՐՕՏԱ.

ԿԵՈՉԵ ՎԵ ՃԵՐԱՀԼԼԱ ՄԻՒԹԵԱԼԻԴ

Յ. Լ. Է. Ա. Թ Ի Ի Ճ Ա. Ր Ը

Մէգիւր մաղազառա կէօզէ վէ ճէրրահլլա միւթէալիդ էնվայի ալէաթ
ու էտէվաթ մէվնուտ աըր:

Էզճիւմէ, եռւմուշադ վէ սէրթ լասթիգտէն (դառւչուտան) մաամուլ
մէվատը միւխթէիփէ, գասըգ պաղլարը, էն ամի շիրինկալար, էլեք-
թրիք մոքինալարը, միզան իւլ հակա (սլարօմէթր), միզան իւլ հարաբէ
(թէրմօմէթր) վէ էյի ճինս կէօպիւրէր պուլընմագտա աըր:

Ս. ԲՈԼ ՖՈՅԱՃԵԱՆ հէր նէվ սըրարըշաթ վէ թամիրաթը էհմէն Փիյաթ
իւէ իմրա վէ տէրէօհուէ իտէր: